

100. REDNA SEJA VLADE RS

Ljubljana, 18. 4. 2024 – Vlada RS je na 100. redni seji, ki je potekala 17. 4. 2024, med drugim potrdila Poročilo o realizaciji sklepa, ki se nanaša na pospešitev in zaključek postopkov po Zakonu o denacionalizaciji in Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic ter sprejela mnenje o zahtevi za oceno ustavnosti 35. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije in Poročilo o izvajanju EU makroregionalnih strategij v letu 2023. Potrdila je predlog novele Zakona o kazenskem postopku, prerazporedila sredstva državnega proračuna in sprejela pobudo za sklenitev Sporazuma z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) v zvezi s pristopom Republike Slovenije h Konvenciji o ustanovitvi Evropske vesoljske agencije in povezanimi pogoji.

Poročilo o realizaciji sklepa, ki se nanaša na pospešitev in zaključek postopkov po Zakonu o denacionalizaciji in Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic

Ministrstvo za javno upravo je na podlagi posredovanih poročanj upravnih enot, resornih ministrstev ter Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov (Sklad) iz področja denacionalizacije pripravilo devetnajsto poročilo.

V njem je predstavljen pregled reševanja zadev po Zakonu o denacionalizaciji in Zakonu o ponovni vzpostavitvi agrarnih skupnosti ter vrnitvi njihovega premoženja in pravic na prvi stopnji ter v pritožbenih postopkih. Poleg tega pa poročilo prikazuje tudi realizacijo aktivnosti pri iskanju nadomestnih zemljišč v postopkih, ko je vodenje in nadaljevanje postopkov na upravnih enotah in ministrstvih po Zakonu o denacionalizaciji vezano na odločitve in aktivnosti Sklada.

Na dan 31. 12. 2023 je bilo število nepravnomočno zaključenih zadev po Zakonu o denacionalizaciji 59, od teh v dejanskem reševanju na upravnih enotah 44, preostale zadeve pa so bodisi v pritožbenih postopkih na resornih ministrstvih bodisi v upravnem sporu.

V letu 2023 so resorna ministrstva izdala 25 konkretnih upravnih aktov v zvezi z odločitvami upravnih enot v okviru pritožbenih postopkov zoper upravne enote.

Zahteva za oceno ustavnosti 35. člena Zakona o integriteti in preprečevanju korupcije

Mestna občina Ljubljana (MOL) je vložila zahtevo za oceno ustavnosti, ker meni, da so izpodbijane določbe o prepovedi oziroma omejitvah poslovanja v nasprotju z Ustavo, saj omejitve in sankcija ničnosti pogodbe niso sorazmerne in nujno potrebne, določbe pa posegajo v ustavne določbe o lastninski pravici, svobodni gospodarski pobudi ter v določbe, ki urejajo položaj in pravice lokalne skupnosti.

Vlada RS meni, da je ureditev ustavno skladna in v okviru širokega polja proste presoje zakonodajalca pri urejanju obveznosti organov javnega sektorja in njihovih funkcionarjev pri uveljavljanju legitimnega cilja, to je preprečevanje korupcije, zagotavljanje zaupanja državljanov v delovanje javnega sektorja in vladavine prava ter da ureditev ne posega nesorazmerno v položaj lokalne skupnosti, kot ga opredeljuje Ustava.

Omejitev poslovanja po prvem odstavku 35. člena velja za organ ali organizacijo javnega sektorja (vključno z občino), ki je zavezan postopek javnega naročanja voditi skladno s predpisi, ki urejajo javno naročanje, ali izvaja postopek podeljevanja koncesij ali drugih oblik javno-zasebnega partnerstva. Tak organ ne sme naročati blaga, storitev ali gradenj, sklepati javno-zasebnih partnerstev ali podeliti posebnih ali izključnih pravic subjektom, v katerih je funkcionar organa ali njegov družinski član udeležen kot poslovodja, član posloводства ali zakoniti zastopnik ali neposredno ali prek drugih pravnih oseb v več kot pet odstotnem deležu udeležen pri ustanoviteljskih pravicah, upravljanju ali kapitalu. V primeru kršitve prepovedi je predvidena ničnost pogodbe. Takšna ureditev je v veljavi že od leta 2004.

Poročilo o izvajanju EU makroregionalnih strategij v letu 2023

Vlada RS je sprejela poročilo o izvajanju makroregionalnih strategij Evropske unije v letu 2023 in se seznanila s seznamom slovenskih predstavnikov ministrstev in ostalih inštitucij, ki sodelujejo v okviru tematskih skupin Strategije EU za podonavsko regijo, Strategije EU za jadransko-jonsko regijo in Strategije EU za alpsko regijo.

Vlada RS je tudi naložila ministrstvu, vključenim v izvajanje makroregionalnih strategij Evropske unije, da zagotovijo potrebne pogoje za sodelovanje svojih predstavnikov v okviru tematskih skupin in drugih aktivnosti povezanih z izvajanjem vseh treh makroregionalnih strategij Evropske unije (Strategijo EU za podonavsko regijo, Strategijo EU za alpsko regijo in Strategijo EU za jadransko-jonsko regijo), v katerih sodeluje Republika Slovenija.

Seznanila se je tudi z izvedenim dogodkom Teden sredozemske obale in makroregionalnih strategij Evropske unije, ki je potekal že osmo leto zapored in nalaga pristojnim ministrstvom, da tudi v prihodnje zagotovijo njegovo izvedbo.

Evropske institucije izpostavljajo poseben pomen makroregionalnih strategij EU, ker predstavljajo edinstven okvir za reševanje skupnih izzivov, vezanih na geografsko sorodne regije, in ustrezen instrument za optimalno uporabo obstoječih finančnih sredstev. Vse te značilnosti so lahko ključnega pomena pri uresničevanju prednostnih nalog EU, kot so pametna in zelena Evropa, pa tudi varna in močna Evropa.

RS je edina država, ki sodeluje v treh makroregionalnih strategijah EU: Strategiji EU za podonavsko regijo (EUSDR), Strategiji EU za jadransko-jonsko regijo (EUSAIR) in

Strategiji EU za alpsko regijo (EUSALP), kar je geostrateška prednost teritorja in akvatorija.

Predlog novele Zakona o kazenskem postopku

Vlada RS je potrdila predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku.

Ustavno sodišče je z odločbo iz avgusta lani razveljavilo veljavno ureditev prikritih preiskovalnih ukrepov pridobivanja prometnih podatkov in deloma tudi finančnih oziroma bančnih podatkov posameznika. Trije členi ZKP so v neskladju z zahtevo po zagotavljanju sorazmernega ravnovesja med težo posledic posega v komunikacijsko zasebnost osebe, zoper katero je ukrep odrejen, in koristmi, ki bi zaradi tega nastale. Ustavno sodišče je tako, zlasti glede pridobivanja prometnih podatkov, sledilo standardom, ki jih je v preteklosti že postavilo Sodišče EU ter tudi Evropsko sodišče za človekove pravice iz Strasbourga. Razveljavitev teh treh členov ZKP začne učinkovati 12. avgusta 2024.

Osnovni cilj predloga zakona je torej pravočasna prilagoditev postopkovnih določb, ki so potrebne za pridobivanje prometnih podatkov s področja elektronskih komunikacij in bančnih podatkov z odločbo US. Z novelo pa se uresničujeta še dve drugi dve odločbi US, in sicer glede nadomestne izvršitve kazni zapora ter zahteve za varstvo zakonitosti. Ureja se možnost odložitve oziroma prekinitve izvršitve zaporne kazni (pri zahtevi za varstvo zakonitosti na predlog vlagatelja).

Pravni red RS se s predlogom zakona tudi dokončno usklajuje z dvema direktivama Evropske unije (o pravici do dostopa do odvetnika v kazenskem postopku, ter o procesnih jamstvih za otroke, ki so osumljene ali obdolžene osebe v kazenskem postopku), ki sta v pretežni meri sicer že preneseni v nacionalno zakonodajo.

Prerazporejena sredstva državnega proračuna

Ministrstvo za kohezijo in regionalni razvoj prerazporeja pravice porabe v višini 3,1 milijona evrov v finančni načrt Ministrstva za kulturo. Sredstva bodo med drugim namenjena projektu Evropska prestolnica kulture Nova Gorica-Gorica 2025, ki predstavlja eno ključnih prioritet na področju zagotavljanja javnega interesa za kulturo.

Ministrstvo za solidarno prihodnost prerazporeja sredstva znotraj svojega finančnega načrta v skupni višini 3,6 milijona evrov za kritje stroškov nalog, ki izhajajo iz Zakona o dolgotrajni oskrbi: kritje stroškov delnega plačila za izgubljeni dohodek in stroške vključitve v obvezna socialna zavarovanja za oskrbovalce družinskega člana, kritje stroškov usposabljanj strokovnih delavcev na vstopni točki in obveznih usposabljanj za oskrbovalce družinskega člana, zagotavljanje zagonskih stroškov za vzpostavitev vstopnih točk na centrih za socialno delo ter stroškov, vezanih na razvoj enotnega informacijskega sistema v dolgotrajni oskrbi.

Ministrstvo za visoko šolstvo, znanost in inovacije prerazporeja pravice porabe v okviru svojega finančnega načrta na postavko Evro-sredozemska univerza (EMUNI) v višini 400.000 evrov z namenom nadaljnjega razvoja EMUNI, ki bo temeljil na kakovostnem in ambicioznem programu za uresničevanje njenega potenciala. Poleg tega prerazporeja tudi sredstva v višini 700.000 evrov na postavko Članarine v mednarodnih in medvladnih organizacijah za plačilo drugega dela mednarodne članarine za Evropsko organizacijo za jedrske raziskave ter 134.400 evrov na postavko Skrb za slovenščino za nemoteno delovanje lektoratov slovenskega jezika.

»Zelena luč« pogajanjem za polnopravno članstvo v Evropski vesoljski agenciji
Vlada RS je sprejela pobudo za sklenitev Sporazuma z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) v zvezi s pristopom Republike Slovenije h Konvenciji o ustanovitvi Evropske vesoljske agencije in povezanimi pogoji.

Polnopravno članstvo v ESI je ena od prioritet vlade. Na tej podlagi se bo slovenska delegacija v prihodnjih mesecih z ESO pogajala o vsebini sporazuma in pogojih polnopravnega članstva. Po zaključku pogajanj bo Slovenija s podpisom tega sporazuma pristopila h Konvenciji o ustanovitvi ESA, kar je podlaga za polnopravno članstvo Republike Slovenije v ESI. Podpis tega sporazuma bo pomenil nadgradnjo članstva iz pridruženega v polnopravno članstvo v tej mednarodni organizaciji.

Polnopravno članstvo v ESI Sloveniji prinaša številne prednosti, med drugim možnosti za sodelovanje v programih, v katerih slovenski vesoljski sektor doslej ni mogel sodelovati (temeljni tehnološki raziskovalni program in znanstveni program), kar kaže na zrelost vesoljskega sektorja. Hkrati članstvo dodatno odpira vrata za sodelovanje s podjetji držav članic ESE in drugih držav, tudi za komercialne projekte. Omogoča tudi enakopravno sodelovanje z drugimi članicami ESE pri sprejemanju ključnih odločitev. Pomeni priznanje Sloveniji, da izpolnjuje zahtevne kriterije za polnopravno članstvo, ki jih določa ESA, in povečanje prepoznavnosti Slovenije v svetu kot čedalje pomembnejšega akterja v mednarodnem vesoljskem sektorju.

Polnopravno članstvo Slovenije v ESI prinaša Sloveniji finančne obveznosti od leta 2025 dalje, in sicer v obliki enkratnega zneska v letu 2025 (vrednost tega zneska je predmet pogajanj), ter povečanja letnih vplačil v obvezne programe ESE v višini približno 1,7 milijona evrov letno. To bo nadomestilo dosedanjo članarino, ki je znašala do 500.000 evrov letno. Vplačila v izbirne programe ESE, vključno z RPA, ostanejo do leta 2025 nespremenjena.

Povečanje finančnih obveznosti zaradi polnopravnega članstva v ESI se bo upoštevalo pri spremembi predloga proračuna za leto 2025.

Slovenija sodeluje z Evropsko vesoljsko agencijo (ESA) od leta 2009, ko je podpisala Sporazum evropske sodelujoče države z Evropsko vesoljsko agencijo (PECS). V letu 2016 je sodelovanje nadgradila s podpisom Pridružitvenega sporazuma, s čimer je postala pridružena članica ESE. Leta 2020 je Slovenija podpisala okrepljeni

Pridružitveni sporazum, ki se izteče decembra 2024. Omejeni sporazum je Sloveniji odprl nove možnosti sodelovanja, med drugim t. i. razpis RPA (Requesting Party Activity), ki je namenjen samo slovenskim deležnikom z namenom čim boljše priprave na tesnejše sodelovanje z ESO.

Pridružitveni sporazum iz leta 2020 nudi Sloveniji možnost, da lahko po preteku prehodnega obdobja zaprosi za polnopravno članstvo, ko bo izpolnila naslednje kriterije:

- zadostno geografsko povračilo sredstev (koeficient povračila vsaj 0,85),
- delež pogodb s podjetji glede na pogodbe z institucijami je večji ali vsaj enak 0,75 odstotkov,
- objavljena nacionalna strategija za področje vesolja.

Dodatni kriterij je tudi 7-letno obdobje, v katerem ima država kandidatka podpisan Pridružitveni sporazum.

Na Vrhu o vesolju 2023 na ravni ministrov 6. in 7. novembra 2023 je vodja slovenske delegacije državni sekretar Matevž Frangež generalnemu direktorju ESE Josefu Aschbacherju izročil pismo z izraženo namero Republike Slovenije, da ESA začne s postopkom pregleda pripravljenosti Slovenije na pristop h Konvenciji o ustanovitvi ESE.

ESA je po seznanitvi s to informacijo začela s pripravo pregleda Slovenije na polnopravno članstvo. Po predhodni obravnavi na ključnih odborih, je bilo poročilo 27. marca 2024 obravnavano na Svetu ESE. Svet ESE je sprejel odločitev o načelnem soglasju k pristopu Slovenije h Konvenciji o ustanovitvi ESE, ob pogoju uspešnega zaključka pogajanj o Sporazumu med ESO in Republiko Slovenijo v zvezi s pristopom Republike Slovenije h Konvenciji o ustanovitvi ESA in s tem povezanimi pogoji.

Vlada RS je za izvedbo pogajanj za sklenitev sporazuma določila delegacijo v sestavi Matevž Frangež, državni sekretar na Ministrstvu za gospodarstvo, turizem in šport, Tanja Permozer, vodja Slovenske vesoljske pisarne in Metka Urbas, Slovenska vesoljska pisarna.
